

Ulusal Özgün Eğitim Araştırmaları Dergisi

Araştırma Makalesi

Öğretmenlerin Eğitim Yönetimi Alanında Yüksek Lisans Yapma Nedenleri

Sevcan Ceylan

sevcangonullu@gmail.com

Erkan Ceylan

rkncyln01@gmail.com

Züleyha Kılıç

zuleyhakilic9206@gmail.com

Manolya Kurt

manolyakurt49@gmail.com

Atıf: Ceylan, S., Ceylan, E., Kılıç, Z. ve Kurt, M. (2023). Öğretmenlerin eğitim yönetimi alanında yüksek lisans yapma nedenleri. *Ulusal Özgün Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 90-108.

Özet

Bu çalışmanın amacı, öğretmenlerin eğitim yönetimi alanında tezsiz yüksek lisans yapma nedenlerine ilişkin görüşlerini belirlemektir. Araştırmanın çalışma grubunu, Sivas İli Şarkışla ilçesinde öğretmen olarak görev yapan ve Eğitim Yönetimi alanı tezsiz yüksek lisansı programına devam eden ya da bu programdan mezun olan 15 katılımcı oluşturmaktadır. Nitel araştırma yaklaşımının uygulandığı çalışmada durum çalışması deseni benimsenmiştir. Veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Bu araştırma sonucunda öğretmenlerin Eğitim Yönetimi Programı alanında tezsiz yüksek lisans yapma nedenlerinin; maddi kazanç sağlama, mesleki, kişisel ve sosyal ilişkiler yönünden gelişimlerini sağlamak olduğu görülmüştür. Fakat programın etkileşim eksikliğinin olması, doktora yapma yolunun kısıtlı olması, uygun zaman diliminin olmayışı, ülkemizdeki yeniliği ve ekonomik boyutunun fazla olması gibi nedenlerle eleştirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim Yönetimi, Tezsiz Yüksek Lisans, Yönetici, Öğretmen.

Abstract

The purpose of this study is to determine teachers' opinions about the reasons for pursuing a non-thesis master's degree in educational administration. The study group of the research consists of 15 participants who work as teachers in the Şarkışla district of Sivas Province and who are continuing or graduating from the non-thesis master's program in the field of Educational Management. In the study where the qualitative research approach was applied, the case study design was adopted. Data were collected with a semi-structured interview form. As a result of this research, the reasons why teachers pursue a non-thesis master's degree in the field of Educational Administration Program are; It has been observed that the aim is to provide financial gain and to develop in terms of professional, personal and social relationships. However, the program is criticized for reasons such as its lack of interaction, the limited path to getting a doctorate, the lack of a suitable time period, its innovation in our country and its high economic dimension.

Key Words: Educational Administration, Non-thesis Master's Degree, Administrator, Teacher.

Giriş

Teknolojinin ve bilimsel gelişmelerin çok hızlı gelişme gösterdiği günümüz dünyasında öğretmenlerden ve okul yöneticilerinden beklentiler artmış, öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin görevlerinde büyük değişiklikler olmuştur. Bunun sonucunda yükseköğrenimlerinde edinmiş oldukları kazanımların onları hayatları boyunca görevlerinde başarılı kılması neredeyse imkânsız hale gelmiştir. Kişiler gelişen ve değişen eğitim, yöneticilik, liderlik gibi kavramlarda kendilerini geliştirmek için lisansüstü eğitimin ve yaşam boyu öğrenmenin önemini fark etmişlerdir.

Lisansüstü eğitim, üniversitelerde lisansı kademesini izleyen derecelere götüren, araştırma yoluyla bilim ve teknoloji üreten ve ülke kalkınmasına yön veren bilim insanı yetiştirmeyi

amaçlayan planlı, programlı bir eğitim sürecidir (Varış, 1984: 52). Diğer taraftan lisansüstü eğitim ülkenin geleceği için gerekli, nitelikli insan gücünün, akademisyenlerin, bilim adamlarının, üst düzey yöneticilerin yetiştirilmesi bakımından da önemli görülmektedir (Karakütük, 2002: 5-6). Tosun'a (1997:7) göre lisansüstü eğitim ülkelere amaçlarını gerçekleştirmede iki yönden katkı sağlar. Bunlardan biri geleceğin araştırmacılarının yetiştirilmesi, diğeri ise ülkelerin teknolojik, ekonomik ve kültürel gelişimleriyle ilgili sorunlarına çözüm getirmesidir.

Eğitim yönetimi, eğitim örgütlerinin belirlenen amaçlara ulaşmak üzere, insan ve madde kaynaklarının temin edilip bunların etkin bir şekilde kullanılmasıdır (Taymaz, 2009: 20). Eğitim yönetiminin amaçları ve işlevleri kamu yönetiminden farklıdır. Çünkü eğitim yönetiminin kendine has özgünlüğü vardır. Örneğin eğitimin insanların davranışlarını belirli yönde değiştirme gücü, diğer kurumlarla iletişim, koordinasyon kurma gücü, dayanışma, işbirliği ile öğrenme, toplumsal sorunlara çözüm bulma eğitim yönetiminin özgün yönlerindedir. Eğitim yönetimi sorunlarını irdeleyen, araştıran güçlü bir eğitim yönetimi bilim insanları topluluğunun oluşturulması, buna bağlı olarak alanın kendi kural, ilke, standart ve etik kodlarını oluşturup başkalarına da kabul ettirmesi gerekmektedir (Balcı, 2011).

Araştırmanın Problem Cümlesi

Türkiye'de eğitim yöneticilerinin atanma şekilleri geçmişten günümüze sorunlu bir alan olarak görülmüştür. Eğitim ve okul yönetici atama şekilleri; 1970'lere kadar meslekte asıl olan öğretmenlikten anlayışıyla eğitim yöneticisi atamaları yapılmış, 1970'lerden sonra Eğitim Yönetimi Bölümleri mezunları ilgili alanlarda istihdam edilmiştir. Lisans programlarının kapatılmasının ardından Milli Eğitim Bakanlığınca çıkartılan yönetmelikle merkezi sınav sistemi getirilmiştir. Bu yönetmelikte zamanla değişimler gerçekleştirilmiş, yöneticilerin atanmasında yazılı sınav şartı getirilerek, atanmaya asıl olan puanın belirlenmesinde çalışmış olduğu hizmet süresi, yapılan çalışmalar, yüksek lisans yapmış olmak gibi unsurlar önemli hale gelmiştir. Bu kriterlere 2013 yılında 28728 sayılı resmi gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren mülakat süreci de dâhil olmuştur. 2014 yılında 28941 sayılı resmi gazetede yayınlanan yönetmelikte görev süresi 4 yıl ve daha uzun süre olan okul yöneticilerinin görevleri sona erecek olup yeni yönetici atamaları milli eğitim müdürü teklifi ile vali tarafından dört yıllığına görevlendirilecektir, şeklinde olmuştur. Günümüzde ise yönetici olarak (kurucu müdür, müdür başyardımcısı, müdür yardımcısı, müdür yetkili öğretmen) en az bir yıl görev yapmış

Öğretmenlerin Eğitim Yönetimi Alanında Yüksek Lisans Yapma Nedenleri

olmak koşuluna ek olarak yazılı ve sözlü sınavda başarılı olmak gereklidir (Millî Eğitim Bakanlığı [MEB], Eğitim Kurumlarına Yönetici Görevlendirme Yönetmeliği, 2018).

Araştırmanın Amacı ve Önemi

Bu çalışmanın amacı öğretmenlerin eğitim yönetimi alanında tezsiz yüksek lisans yapma nedenlerini, bu alandan beklentilerini ve bu alandan mezun olmanın getirilerini derinlemesine araştırıp incelemektir. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. Öğretmenlerin Eğitim Yönetimi alanında tezsiz yüksek lisans yapma nedenleri nelerdir?
2. Öğretmenler, kayıtlı ya da mezun olduğu Eğitim Yönetimi Programının güçlü yönlerini nasıl değerlendirmektedirler?
3. Öğretmenler, kayıtlı ya da mezun olduğu Eğitim Yönetimi Programının zayıf yönlerini nasıl değerlendirmektedirler?
4. Öğretmenler, programın kendilerine ne tür katkılar sağladığını düşünmektedirler?
5. Öğretmenlerin, Eğitim Yönetimi tezsiz yüksek lisans programını meslektaşlarına önerme nedenleri nelerdir?

20.04.2016 tarihli 29690 sayılı lisansüstü eğitim ve öğretim yönetmenliğinin 11. maddesinde tezsiz yüksek lisans programı, öğrenciye mesleki konularda bilgi kazandırarak mevcut bilginin uygulamada nasıl kullanılmasını gösterir, hükmü yer almaktadır. Bu doğrultuda eğitim yönetimi bilim dalı alanında tezsiz yüksek lisans yapmak, eğitim çalışanlarına mesleki anlamda gelişim ayrıca yöneticilik sınavlarında ek puan ve yöneticilik alanında yeterli olmayı sağlayacaktır. Geçmişte yapılan çalışmalarda eğitim yönetimi bilim dalı alanında tezsiz yüksek lisans yapma ile alakalı çalışmaların azlığı dikkat çekmiştir. Bu araştırmanın öğretmenlerin eğitim yönetimi bilim dalında tezsiz yüksek lisans yapma nedenlerini araştırarak bilime katkı sunacağı, bu programın güçlü ve zayıf yönlerini ve etkililiğini tespit edeceği bu alanda yüksek lisans yapmayı düşünenlere yol göstereceği düşünülmektedir.

Yöntem

Bu bölümde araştırmanın modeli, çalışma grubu, araştırmada kullanılan veri toplama aracının geliştirilmesi, verilerin toplanması ve verilerin analizinde yapılan çalışmalarla ilgili açıklamalara yer verilmiştir.

Araştırmanın Modeli

Öğretmenlerin eğitim yönetimi bilim dalında tezsiz yüksek lisans yapma nedenlerinin araştırıldığı bu çalışma da, nitel araştırma türlerinden ayrıntılı ve derinlemesine veri toplama, katılımcıların bireysel algılarını, deneyimlerini ve bakış açılarını öğrenme, mevcut durumları anlama ve açıklama amacıyla nitel araştırma yaklaşımı benimsenmiştir (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel 2009). Bu çalışmada, durum çalışmaları deseni kullanılmıştır. Durum çalışmalarının en temel amacı bir durum hakkında detaylı betimlemeler yapmak ve o durumu var olduğu şekliyle anlamaktır (Büyüköztürk, Kılıç, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2018).

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, Sivas İli Şarkışla İlçesinde Eğitim Yönetimi Bilim Dalı alanında tezsiz yüksek lisans yapan 15 öğretmen oluşturmaktadır. Bu katılımcılar, amaçlı örnekleme türlerinden maksimum çeşitlilik yöntemi ile belirlenmişlerdir. Maksimum çeşitlilik örnekleme ile çalışılan problemle ilgili olası farklı boyutlar ortaya konabilir, her durumun kendine özgü boyutları ayrıntılı biçimde tanımlanabilir, bu durumlar arasındaki ortak ya da farklı olgular ortaya çıkarılabilir (Yıldırım ve Şimşek, 2013: 136). Araştırmaya katılan öğretmenlerden 3'ü kadın, 12'si erkektir. Katılımcılardan 2'si 1-5, 9'u 6-15 ve 4'ü 16 yıl ve daha fazla kıdeme sahiptir.

Veri Toplama Aracı

Bu araştırmada veriler araştırmacı tarafından hazırlanan ve nitel veri toplama tekniklerinden biri olan yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanarak toplanmıştır. Görüşme formu hazırlanma sürecinde önce literatür taranarak bilgi toplanmıştır. Toplanan bilgiler ışığında konu ile ilgili çok fazla sorudan oluşan bir havuz oluşturulmuştur. Ardından uzman görüşüne başvurularak konunun özellikle araştırılmak istenen boyutları ile sınırlamaya gidilerek soruların içeriği ve soru sayısı belirlenmiştir. Hazırlanan soruların amaca hizmet etme derecesinin belirlenmesi amacıyla iki deneme görüşmesi yapılarak anlaşılmakta zorlanılan sorular tekrar uzman görüşüne başvurularak gözden geçirilmiştir. Görüşme formu iki

Öğretmenlerin Eğitim Yönetimi Alanında Yüksek Lisans Yapma Nedenleri

bölümden oluşmaktadır. Görüşme formunun birinci bölümünde kişisel bilgilere(kursiyerlerin cinsiyeti, yaşı, görevi ve kıdemi), ikinci bölümde ise öğretmenlerin eğitim yönetimi alanında tezsiz yüksek lisans yapma nedenlerini belirlemeye yönelik sorulara yer verilmiştir.

Verilerin Toplanması

Görüşme formunun geçerlik ve güvenilirliğini saptamak maksadıyla, pilot uygulama niteliğinde içinde bulunduğumuz zaman diliminde Corona Virüs (Covid-19) salgını nedeniyle e-mail ve telefonla görüşme yoluyla gerçekleştirilmiştir. Soruların anlaşılabilirliği, amaca hizmet etme düzeyi, ortaya çıkan hususlar değerlendirilerek ana uygulamaya geçilmiştir. Araştırmanın verileri, nitel veri toplama tekniklerinden yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak elde edilmiştir. Bu araştırmada, e-mail yoluyla elde edilen öğretmen görüşlerinin derinlemesine incelenmesi sağlanarak, konuyla ilgili ne düşündükleri ve nedenleri ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Verilerin Analizi

Öğretmenlerin Eğitim Yönetimi Alanında Tezsiz Yüksek Lisans Yapma Nedenleri'nin analizinde nitel veri analiz tekniklerinden biri olan betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Betimsel analiz, çeşitli tekniklerle toplanan verilerin, önceden belirlenen temalara göre özetlenerek yorumlanmasına dayanan nitel bir veri analiz türüdür. Bu bağlamda, elde edilen veriler kodlanmış ve alt temalar belirlenmiş, daha sonra kodlanan bu alt temaların verilerinin temaları belirlenmiş, alt temalar ve temalar düzenlendikten sonra yorumlaması yapılmıştır. Ayrıca, bulguların desteklenmesi ve çarpıcı bir biçimde yansıtılması amacıyla, betimsel analiz yönteminde sıklıkla kullanılan doğrudan alıntılara da yer verilmiştir (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Analiz aşamasına katılımcıların görüşlerinin benzerliğine göre gruplamalar yapılmıştır. Ve katılımcılara birer kod verilerek (Ö1,Ö2..) açıklamalar getirilmiştir. Elde edilen veriler nicelleştirilerek frekans(n) olarak belirtilmiştir. Katılımcıların cevaplarındaki benzer durumlar gruplandırılmış, sonrasında alt başlıklar verilerek kodlanmış ve temalaştırılmıştır.

Bulgular ve Yorum

Bu bölümde bu çalışma neticesinde elde edilen bulgular, yapılan içerik analizi neticesinde tespit edilen temalara göre tablo halinde sunulmuştur. Tabloların yorumlanmasında, katılımcı görüşlerine de yer vererek doğrudan alıntılama yapılmıştır.

Öğretmenlerin Eğitim Yönetimi Alanında Tezsiz Yüksek Lisans Yapma Nedenlerine İlişkin Görüşleri

Katılımcılara Eğitim Yönetimi Programı Alanında tezsiz yüksek lisans yapma nedenleri sorulmuş, verilen cevaplara göre Eğitim Yönetimi Programı alanında tezsiz yüksek lisans yapma nedenlerine ilişkin analiz sonuçları Tablo 1’de gösterilmiştir.

Tablo 1. Öğretmenlerin Eğitim Yönetimi Alanında Tezsiz Yüksek Lisans Yapma Nedenleri

Tema	Alt Tema	f
Maddi Kazanç Sağlama	Ek Ders Ücreti Alma	2
	Kademe İlerlemesi Alma	1
	Yönetici Atamalarında Ek Puan Alma	6
Mesleki Gelişim	Akademik Kariyer	4
	Alanda Uzmanlaşma	11
	Değişime Uyum Sağlama	3
	MEB’deki Yükselme İmkânları	2
Kişisel Gelişim	Araştırma ve Okumaya Yönelme	7
	Farkındalık Becerisi	4
	Farklı Bakış Açısı Kazanma	1
	Özgüven Kazanma	2
	Statü, Saygınlık Kazanma	3
Sosyal İlişkiler	Kişiler Arası İletişim	2
	Yeni İnsanlar Tanıma	1

Tablo 1 dikkatle incelendiğinde katılımcıların, öğretmenlerin Eğitim Yönetimi alanında tezsiz yüksek lisans yapma nedenlerinin; maddi kazanç sağlama, mesleki gelişim, kişisel gelişim ve sosyal ilişkiler yönünden dört temada toplandığı görülmektedir. Katılımcıların Eğitim Yönetimi alanında tezsiz yüksek lisans yapma nedenleri, maddi kazanç sağlama yönünden; ek ders ücreti alma, kademe ilerlemesi alma, yönetici atamalarında ek puan alma; mesleki gelişim yönünden; akademik kariyer, alanda uzmanlaşma, değişime uyum sağlama, MEB'deki yükselme imkânları; kişisel gelişim yönünden; araştırma ve okumaya yönelme, farkındalık becerisi, farklı bakış açısı kazanma, özgüven kazanma ve statü ve saygınlık kazanma; sosyal ilişkiler yönünden ise, kişilerarası iletişim ve yeni insanlar tanıma olduğu görülmektedir.

Öğretmenlerin Eğitim Yönetimi Alanında Yüksek Lisans Yapma Nedenleri

Katılımcılardan bir kısmı Eğitim Yönetimi Bilim Dalında tezsiz yüksek lisans yapma nedenlerine ilişkin görüşlerini şöyle açıklamışlardır:

- Ek ders ücreti alma ile ilgili katılımcı görüşleri;

Ö1: *“Aylık ek ders ücretime de katkı sağlayacak olması yine yüksek lisans yapma nedenlerim arasındadır.”*

Ö2: *“Maaşımı artıracak olması da beni teşvik etti.”*

- Kademe ilerlemesi alma ile ilgili katılımcı görüşleri;

Ö1: *“Kademe ilerlemesi almak içinde eğitim yönetimi alanında tezsiz yüksek lisans yapma nedenlerim arasındadır.”*

- Yönetici atamalarında ek puan alma ile ilgili katılımcı görüşleri;

Ö1: *“Yöneticilik atamalarında işime yarar diye düşündüğüm ve bakanlığın teşviklerinden dolayı yüksek lisans yapma gereği hissettim.”*

- Akademik kariyer ile ilgili katılımcı görüşleri;

Ö6: *“Mesleki kariyerimi ilerletmek ve alanım ve yaptığım görevle ilgili bilgi ve tecrübemi artırmak için yüksek lisans yapmayı tercih ettim.”*

Ö1: *“Yöneticilik ve mesleki anlamda yeterli hale gelmek ve bu konularda kendimi geliştirmek maksadıyla yüksek lisans yapma gereği duydum.”*

Ö6: *“Mesleki kariyerimi ilerletmek ve alanım ve yaptığım görevle ilgili bilgi ve tecrübemi artırmak için tercih ettim.”*

Ö8: *“Alanımda uzmanlaşmak ve akademik bilgi ve becerilerle mesleğimde daha verimli olmak, meslektaşlarıma, öğrencilerime katkıda bulunmak amacıyla yüksek lisans yaptım.”*

Ö15: *“Mesleki gelişimime katkı sunacak olması nedeniyle yüksek lisans yaptım.”*

- Araştırma ve okumaya yönelme ile ilgili katılımcı görüşleri;

Ö1: *“Monoton devam eden hayatıma heyecan katmak ve içimdeki yüksek lisans yapma arzusunu gerçekleştirmek için.”*

Ö15: *“Okuyan, araştıran, üreten ve mesleki alanda yetkin bir kişi olmak için yüksek lisans yaptım.”*

- Statü, saygınlık kazanma ile ilgili katılımcı görüşleri;

Ö5: *“Yöneticilik alanında yetkinliğimi artırarak kariyerim açısından meslek grubumum içerisinde farklılık elde etmek istiyorum.”*

Ö13: *“Kariyer yaparak mesleğimde yükselmek istiyorum.”*

- Kişiler arası iletişim ile ilgili katılımcı görüşleri;

Ö9: “Kendi alanımla alakalı, bilgi ve bu konudaki tecrübeleri kişilerden yararlanarak işime katkı sunmak amacıyla yüksek lisans yaptım.”

- Yeni insanlar tanıma ile ilgili katılımcı görüşleri;

Ö14: “Yeni insanlar tanıyarak bu insanların tecrübelerinden istifade etmek istiyorum.”

2. Öğretmenlerin Kayıtlı ya da Mezun Oldukları Eğitim Yönetimi Programının Güçlü Yönlerine İlişkin Görüşleri

Katılımcılardan, kayıtlı oldukları ya da mezun oldukları eğitim yönetimi programının güçlü yönlerinin bilgisi istenmiştir. Bu konudaki katılımcı görüşleri analiz edilmiş ve Tablo 2’de özet halinde sunulmuştur.

Tablo 2. Kayıtlı ya da Mezun Olunan Eğitim Yönetimi Programının Güçlü Yönleri

Tema	Alt Tema	f
Güçlü Yönler	Alanla İlgili Yeni ve Farklı Yaklaşımları Takip	1
	Güncel Problemlere Farklı Bakış Açısı	2
	Kişiler Arası İletişim Sağlama	3
	Kişisel Gelişime Katkı	3
	Mesleki Gelişime Katkı	6
	Uygun Zaman Dilimin Varlığı	3
	Uzaktan Eğitim Yönteminin Kullanılması	3
	Uzman Öğretim Üyelerinin Varlığı	6

Tablo 2 dikkatle incelendiğinde katılımcılara, kayıtlı oldukları Eğitim Yönetimi Programının güçlü yönleri sorulmuş ve verilen cevaplara göre şu alt temalar belirlenmiştir: alanla ilgili yeni ve farklı yaklaşımları takip, güncel problemlere farklı bakış açısı, kişiler arası iletişimi sağlama, kişisel gelişime katkı, mesleki gelişime katkı, uygun zaman diliminin varlığı, uzaktan eğitim yönteminin kullanılması, uzman öğretim üyelerinin varlığı. Kayıtlı olduğunuz Eğitim Yönetimi Programının güçlü yönleri nelerdir sorusuna katılımcıların verdikleri cevaplar aşağıda verilmiştir:

- Alanla ilgili yeni ve farklı yaklaşımları takip ile ilgili katılımcı görüşleri;

Ö13: “Yönetim alanında farklı yaklaşımların olduğu derslerde farklı eğitim sistemlerini inceleme fırsatı sağlamıştır.”

- Kişisel gelişime katkı ile ilgili katılımcı görüşleri;

Ö15: ‘‘Kişisel ve mesleki gelişime katkı sağlaması.’’

- Mesleki gelişime katkı ile ilgili katılımcı görüşleri;

Ö11: ‘‘İnsan yönetiminde kişileri mesleki anlamda geliştirmesi.’’

- Uygun zaman diliminin varlığı ile ilgili katılımcı görüşleri;

Ö1: ‘‘Derslerin mesai sonrasında olması derse katılım açısından bizler için çok büyük bir avantaj sağlıyor.’’

Ö8: ‘‘Belirli zaman dilimlerinde olması nedeniyle zamanın verimli kullanılması.’’

- Uzaktan eğitim yönteminin kullanılması ile ilgili katılımcı görüşleri;

Ö14: ‘‘Uzaktan eğitim olması hasebiyle daha masrafsız ve ekonomik.’’

- Uzman öğretim üyelerinin varlığı ile ilgili katılımcı görüşleri;

Ö1: ‘‘Ders hocalarının alanlarına hakimi ve güzel ders anlatımları ve yardımları diyebilirim.’’

Ö2: ‘‘Alanında uzman hocaların varlığında güçlü yönlerden.’’

Öğretmenlerin Kayıtlı ya da Mezun Oldukları Eğitim Yönetimi Programının Zayıf Yönlerine İlişkin Görüşleri

Katılımcılardan, kayıtlı oldukları ya da mezun oldukları eğitim yönetimi programının zayıf yönlerinin bilgisi istenmiştir. Bu konudaki katılımcı görüşleri analiz edilmiş ve Tablo 3’te özet halinde sunulmuştur.

Tablo 3. Kayıtlı ya da Mezun Olunan Eğitim Yönetimi Programının Zayıf Yönleri

Tema	Alt Tema	f
Zayıf Yönler	Doktora Yolunun Kısıtlı Olması	3
	Ekonomik Boyutu	1
	Etkileşim Eksikliği	8
	Programın Ülkemizdeki Yeniliği	2
	Ulusal Olmaması	2
	Uygulamaya Dönük Olmaması	2
	Uygun Zaman Diliminin Olmaması	3

Tablo 3 dikkatle incelendiğinde katılımcılara, kayıtlı oldukları Eğitim Yönetimi Programının zayıf yönleri sorulmuş ve verilen cevaplara göre şu alt temalar belirlenmiştir: doktora yolunun kapalı olması, ekonomik boyutu, etkileşim eksikliği, programın ülkemizdeki yeniliği, ulusal olmaması, uygulamaya dönük olmaması, uygun zaman diliminin olmayışı. Kayıtlı olduğunuz Eğitim Yönetimi Programının zayıf yönleri nelerdir sorusuna katılımcıların verdikleri cevaplar aşağıda verilmiştir:

- Doktora yolunun kısıtlı olması ile ilgili katılımcı görüşleri;

Ö5: “Süreç sonunda akademik olarak ilerlemenin zor olması ve bilimsel çalışmaların azlığı denilebilir.”

- Ekonomik boyutu ile ilgili katılımcı görüşleri;

Ö15: “Eğitim yönetimi tezsiz yüksek lisans programının dönemlik kayıt ücretlerinin çok yüksek olması.”

Ö10: “Ortamin sınıf ortamı gibi olmaması. Anlatılan konuları birebir dersi anlatan öğretim üyesi ile konuşma ve paylaşma şansınızın olmaması.”

- Programın ülkemizdeki yeniliği ile ilgili katılımcı görüşleri;

Ö6: “Dünyadaki alanda uygulanan programların ülkemiz gerçekleriyle örtüşmemesi ve oturmuş bir eğitim sistemimizin olmayışı.”

Eğitim Yönetimi Programının Katkılarına İlişkin Öğretmen Görüşleri

Katılımcılara, programa katılmadan önceki durumunuzu göz önünde bulundurarak programın size ne tür katkıları olduğunu düşünüyorsunuz sorusu yönetilmiş, katılımcıların verdikleri cevaplara göre analizi yapılmış ve sonuçları Tablo 4’te gösterilmiştir.

Tablo 4. Eğitim Yönetimi Programının Katkılarına İlişkin Öğretmen Görüşleri

Tema	Alt Tema	f
Maddi Kazanç Sağlama	Yönetici Atamalarında Ek Puan Verilmesi	2
Mesleki Gelişim	Alandaki Güncel Konuları Takip Etme	3
	Alanla İlgili Hataları Fark Etme	6
	Meslekte Uzmanlaşma Sağlaması	7
	Teorik Bilgileri Uygulamaya Geçirme	4
Kişisel Gelişim	Analitik Düşünme Becerisi	1
	Eleştirel Düşünme Becerisi	2
	Empatik Düşünme Becerisi	2
	Farkındalık Becerisi	4
	Özgüven Kazanma	1
	Zaman Yönetimi Becerisi	1
Sosyal İlişkiler	Kişiler Arası İletişim	2
	İşbirlikçi Çalışma	2

Tablo 4 dikkatle incelendiğinde katılımcılara, programa katılmadan önceki durumunuzu göz önünde bulundurarak programın sizlere ne tür katkılarının olduğu sorulmuş verilen cevapların; maddi kazanç sağlama, mesleki gelişim, kişisel gelişim ve sosyal ilişkiler

Öğretmenlerin Eğitim Yönetimi Alanında Yüksek Lisans Yapma Nedenleri

yönünden dört temada toplandığı görülmektedir. Katılımcılar, programın katkılarını: maddi kazanç sağlama açısından; yönetici atamalarında ek puan verilmesi, mesleki gelişim yönünden; alandaki güncel konuları takip etme, alanla ilgili hataları fark etme, meslekte uzmanlaşma sağlama, teorik bilgileri uygulamaya geçirme, kişisel gelişim yönünden; analitik düşünme becerisi, eleştirel düşünme becerisi, empatik düşünme becerisi, farkındalık becerisi, özgüven kazanma, zaman yönetimi becerisi, sosyal ilişkiler yönünden ise; kişilerarası iletişim ve işbirlikçi çalışma olduğu görülmektedir. Katılımcılar, programa katılmadan önceki durumunu göz önünde bulundurarak programın katkılarına ilişkin görüşlerini şöyle açıklamışlardır:

- Yönetici atamalarında ek puan verilmesi ile ilgili katılımcı görüşleri;

Ö7: *‘İdarecilikte artı puan alacak olmam...’*

Ö8: *‘Yönetici atamalarında ek puan getirecek olması.’*

- Alandaki güncel konuları takip etme ile ilgili katılımcı görüşleri;

Ö2: *‘Alanım ile ilgili daha fazla bilgi edindim ve yönetici olduğumda edindiğim bilgileri uygulamaya döneceğim.’*

- Alanla ilgili hataları fark etme ile ilgili katılımcı görüşleri;

Ö11: *‘Artık yöneticilikte profesyonel olduğumu düşünüyorum.’*

- Analitik düşünme becerisi ile ilgili katılımcı görüşleri;

Ö6: *‘...alanımla ilgili olaylara ve durumlara daha geniş perspektiften bakmamı sağladı.’*

- Zaman yönetimi becerisi ile ilgili katılımcı görüşleri;

Ö9: *‘Kendimizi yenilemenin ya da geliştirmemizin zamanı, yeri olmadığını farkına varmamızı sağladı.’*

- Kişiler arası iletişim ile ilgili katılımcı görüşleri

Ö1: *‘...daha sosyal olduğumu düşünüyorum. Kişiler arası ilişkilerimde çok faydalı olacağını düşünüyorum.’*

Ö13: *‘Yönetimde tek başına alınan kararlardan ziyade yönetilenlerinde söz sahibi olduğunun ve fikir alışverişinde bulunulması gerektiğinin farkına vardım.’*

Öğretmenlerin Eğitim Yönetimi Tezsiz Yüksek Lisans Programını Meslektaşlarına Önerme Nedenlerine İlişkin Görüşleri

Katılımcılara, ‘‘Eğitim Yönetimi Programı Alanında tezsiz yüksek lisans yapmayı meslektaşlarınıza önerir misiniz? Neden?’’ sorusu yönetilmiş, katılımcıların verdikleri cevaplara göre verilerin analizi yapılmış, temalar belirlenmiş ve sonuçları Tablo 5’te gösterilmiştir.

Tablo 5. Öğretmenlerin Eğitim Yönetimi Tezsiz Yüksek Lisans Programını Meslektaşlarına Önerme Nedenleri

Öneri Durumu	Temalar	f
Öneririm Cevabını Verenler	Alanda Uzmanlaşma	5
	Araştırma ve Okumaya Yönelme	2
	Değişime Uyum Sağlama	6
	Empatik Düşünme	2
	Farklı Bakış Açısı Kazanma	2
	İşbirlikçi Öğrenme	1
	Özgüven Kazanma	1

Tablo 5 incelendiğinde katılımcılara, Eğitim Yönetimi Programı Alanında tezsiz yüksek lisans yapmayı meslektaşlarınıza önerir misiniz? Neden? Sorusu yönetilmiş verilen cevaplar ışığında şu temalar belirlenmiştir: alanda uzmanlaşma, araştırma ve okumaya yönelme, değişime uyum sağlama, empatik düşünme, farklı bakış açısı kazanma, işbirlikçi öğrenme, özgüven kazanma. Ayrıca katılımcıların tamamı ‘‘Eğitim Yönetimi Programı Alanında tezsiz yüksek lisans yapmayı meslektaşlarınıza önerir misiniz?’’ sorusuna öneririm cevabını vermişlerdir, önermeyen katılımcı yoktur. Katılımcılar, Eğitim Yönetimi Programı Alanında tezsiz yüksek lisans yapmayı meslektaşlarınıza önerir misiniz? Neden? Sorusuna ilişkin görüşlerini şöyle açıklamışlardır:

- Alanda uzmanlaşma ile ilgili katılımcı görüşleri;

Ö2: ‘‘Evet öneririm, pek çok yeni bilgi öğrenerek kişisel ve mesleki açıdan katılım sağlarlar.’’

- Araştırma ve okumaya yönelme ile ilgili katılımcı görüşleri;

Ö9: ‘‘Kesinlikle öneririm. İnsanın sürekli kendini yenilemesi gerekiyor, sürekli araştırmalı ve okumalı insan.’’

Öğretmenlerin Eğitim Yönetimi Alanında Yüksek Lisans Yapma Nedenleri

- Değişime uyum sağlama ile ilgili katılımcı görüşleri;

Ö5: “Öneririm. Gerek bir eğitim çalışanı olsun gerekse bir eğitim yöneticisi olsun yüksek lisans yapmak iki tarafında birbirini anlamasını sağlıyor.”

Ö7: “Evet. Çünkü öğretmense idareyi anlar; idareci ise kendine çeki düzen vermesi açısından iyi olacağını düşünüyorum.”

- Farklı bakış açısı kazanma ile ilgili katılımcı görüşleri;

Ö13: “Öneririm. Bilimsel kavramların nasıl yapıldığı gibi farklı bakış açısı kazanabilirler.”

- İşbirlikçi öğrenme ile ilgili katılımcı görüşleri;

Ö15: “...diğer öğrenmelerin yanında örtük öğrenme sonucu kitaplarda olmayan farkındalık, tecrübe, özgüven gibi kavramların kişide gelişmesine katkı sağlar.”

Eğitim Yönetimi Programının Günümüz Eğitim Sistemini Destekler Nitelikte Olduğunu Düşünüyor musunuz?

Günümüz Eğitim Sistemi tek boyutlu değildir. Yapısal, politik, felsefi, sosyolojik, psikolojik ve küreselleşme etmenlerinden bağımsız düşünülemez. Tüm bu etmenler, birbirleriyle etkileşimli bir biçimde Türk Eğitim sisteminin alt yapısını oluşturmaktadır. Eğitim Yönetimi Programının günümüz eğitim sistemini destekler nitelikte olup, olmadığını katılımcıların bu araştırma sorusuna yönelik verdiği cevaplar Tablo 6’da özetlenmiştir.

Tablo 6. Eğitim Yönetimi Programının Günümüz Eğitim Sistemini Destekler Nitelikte Olduğunu Düşünüyor musunuz?

Düşünme Durumu	Temalar	f
	Destekliyor	10
	Emin Değilim	5

Tablo 6’da da görüldüğü üzere katılımcıların büyük bir kısmı Eğitim Yönetimi Programının Günümüz Eğitim Sistemini Destekler Nitelikte Olduğunu Düşünüyor musunuz? Sorusuna verdikleri cevaplarla günümüz eğitim sistemini destekler nitelikte olduğunu düşündüklerini açık bir şekilde ifade etmiş diğer katılımcılar ise net bir ifade de bulunmamışlardır.

- Eğitim Yönetimi Programının Günümüz Eğitim Sistemini Destekler Nitelikte Olduğunu Düşünüyor musunuz? sorusu ile ilgili katılımcı görüşleri;

Ö1: “Eğitim Yönetimi Bölümüne başladıktan sonra almış olduğumuz eğitimin günümüz eğitim sistemiyle içiçe olduğunu daha iyi itrak ettim.”

Ö4: “Aldığımız eğitimin günümüz eğitim sisteminin bir parçası olduğuna inanıyorum. ”

Ö13: “Değişim benim işim, bir eğitimci olarak ben değişim yapmadan her şey eksik”

Eğitim Yönetimi Programına Nasıl Yöneldikleri

Eğitim Yönetimi alanında lisans derecesinde eğitim verilmediğinden, bu alanda lisansüstü eğitim almak isteyen adayların neden ve nasıl bu alana yöneldiği bu çalışmanın çıkış noktasını oluşturmaktadır. Zira katılımcıların amaçları ve yönelimleri aynı zamanda programdan beklentileri ve motivasyonları konusunda da bilgi verecektir. Katılımcıların bu araştırma sorusuna yönelik verdiği cevaplar Tablo 7’de özetlenmiştir.

Tablo 7. Eğitim Yönetimi Programına Nasıl Yöneliniz?

Temalar	Alt temalar	f
Mesleki Gelişim	Türk Eğitim Sisteminin problemlerine çözüm bulmak	2
	Yönetim becerilerini geliştirmek Akademik kariyer yapmak	4
Kişisel Gelişim	Kişisel bilgi ve becerileri artırmak	9

Öğretmenlerin Eğitim Yönetimi Alanında Yüksek Lisans Yapma Nedenleri

Tablo 7’de de görüldüğü üzere katılımcılar temelde bilgi ve becerilerini geliştirmek üzere Eğitim Yönetimi Yüksek Lisans programına yönelmişlerdir. Bu nedenle yönelme nedenlerine ilişkin bulgular “mesleki gelişim” ve “kişisel gelişim” temaları altında incelenmiştir. Katılımcıların çoğu “Eğitim Yönetimi hakkında bilgi sahibi olmak” amacıyla bu programa yönelmiştir. Buna paralel olarak “yönetim becerilerini geliştirmek isteyen” lisans mezunları da Eğitim Yönetimi alanına yönelmiştir. Buna ek olarak, katılımcılar “Türk Eğitim Sistemindeki sorunların tespiti ve çözümüne” katkı sağlamak amacıyla da bu programa yönelmişlerdir. Dolayısıyla katılımcıların Türk Eğitim Sistemine dair iyileştirme ve geliştirme çabalarının çıkış noktası olarak Eğitim Yönetimi alanını gördüğü söylenebilir. Kişisel gelişim teması altında yer alan “kişisel bilgi ve becerileri artırmak” alt temaları ise katılımcıların alandan ve programdan bağımsız olarak kendilerini geliştirmek amacıyla yöneldikleri anlaşılmıştır.

- Türk Eğitim Sistemi Problemlerine çözüm bulmak ile ilgili katılımcı görüşleri;

Ö3: *“Öneririm. Alanlarında yeni bilgiler öğrenmeleri ve yeni öğrenmeler ile karşılaştırmalar yapılarak ortaya çıkacak problemlerin çözümünde çok fayda sağlayacaktır.”*

- Yönetim becerilerini geliştirmek, Akademik kariyer yapmak ile ilgili katılımcı görüşleri;

Ö5: *“Bir eğitim yöneticisi olarak mesleki yönetsel açıdan becerilerimi geliştirmek ve bu becerilerimi okulumun başarısı kullanmak.”*

Ö15: *“Kişisel ve mesleki gelişimime katkı sağlaması amacıyla akademik kariyer yapma mecburiyeti duydum.”*

- Kişisel bilgi ve beceri artırmak ilgili katılımcı görüşleri;

Ö1: *“İnsan yönetiminde daha profesyonel ve bilgili olduğumu düşünüyorum.”*

Lisansüstü Eğitiminize Yeniden Başlayacak Olsanız, Yine Bu Alanı Seçer miydiniz? Yoksa Başka Bir Alana mı Yönelirdiniz?

Eğitim Yönetimi alanını tercih ettikten sonra bu bölümle alakalı memnuniyetleri veya beklentilerini karşılayacak bir düzeyde olmadığından dolayı pişmanlıkları ve hedefleri karşılayacak düzeyde olduğu çalışmanın çıkış noktasını oluşturmaktadır. Zira katılımcıların amaçları ve yönelimleri aynı zamanda bitirilen programın tatmin eder düzeyde olup olmadığı bilgisini verecektir. Katılımcıların bu araştırma sorusuna yönelik verdiği cevaplar Tablo 8’de özetlenmiştir.

Tablo 8. Lisansüstü Eğitiminize Yeniden Başlayacak Olsanız, Yine Bu Alanı Seçer miydiniz? Yoksa Başka Bir Alana mı Yönelirdiniz?

Temalar	Alt temalar	f
Seçerdim	Bölüm Beklentilerimi Karşıladi	14
Seçmezdim	Bölüm Beklentilerimi Karşilamadı	1

Tablo 8’de de görüldüğü üzere katılımcılar Eğitim Yönetimi Bölümünün “Beklentilerimi Karşıladi” ve “Beklentilerimi Karşilamadı” temaları altında incelenmiştir. Katılımcılardan 14’ü “Eğitim Yönetimi Bölümü’nün” beklenti ve taleplerini karşıladığı tercihlerinde pişman olmadıklarını belirtmişlerdir. Katılımcılardan sadece 1’i bölümün beklentilerini karşılamadığını ve lisansüstü eğitimime tekrar başlayacak olması durumunda başka bir bölümü tercih edeceğini beyan etmiştir. Dolayısıyla katılımcıların “Lisansüstü Eğitiminize Yeniden Başlayacak Olsanız, Yine Bu Alanı Seçer miydiniz? Yoksa Başka Bir Alana mı Yönelirdiniz?” sorusuna verdikleri cevaplardan anlaşılacağı üzere bölümle alakalı memnuniyetleri ve pişman olmadıkları anlaşılmıştır.

- Bölüm Beklentilerimi Karşıladi ile ilgili katılımcı görüşleri;

Ö2: “Bölümde alanında uzman hocaların varlığı bizi fazlasıyla memnun etti.”

Ö4: “Derse giren hocalarımızın her birinin alanında tanınmış ve uzman olması yaptığımız tercihin ne kadar isabetli olduğunu gösterdi.”

Ö6: “Öğrenim gördüğüm programın işimle alakalı olması ve uzaktan eğitim dahi olsa, alanında uzman ve kariyer sahibi kişilerce eğitim verilmesi beklentilerimin üzerindeydi.”

Sonuç ve Öneriler

Yapılan bu çalışmada, öğretmenlerin, eğitim yönetimi alanında tezsiz yüksek lisans yapma nedenlerine ilişkin görüşleri araştırılmıştır. Katılımcılara ilk olarak Eğitim Yönetimi Programı alanında tezsiz yüksek lisans yapma nedenleriniz nelerdir?’’ sorusu sorulmuştur. Bu soruya verilen cevapların analizinden elde edilen bulgulara bakıldığında, öğretmenlerin eğitim yönetimi alanında tezsiz yüksek lisans yapmalarının temel nedenleri; maddi kazanç sağlama, mesleki gelişim, kişisel gelişim ve sosyal ilişkiler olmak üzere dört ana tema belirlenmiştir. Alt temaların, maddi kazanç sağlama yönünden; ek ders ücreti alma, kademe ilerlemesi alma, yönetici atamalarında ek puan alma, mesleki gelişim yönünden; akademik kariyer, alanda uzmanlaşma, değişime uyum sağlama ve MEB’de yükselme imkânları, kişisel gelişim yönünden; araştırma ve okumaya yönelme, farkındalık becerisi, farklı bakış açısı kazanma, özgüven kazanma ve statü, saygınlık kazanma, sosyal ilişkiler yönünden; kişilerarası iletişim ve yeni insanlar tanıma olduğu görülmektedir.

Katılımcılara ikinci soru olarak, kayıtlı oldukları Eğitim Yönetimi Programının güçlü yönlerine ilişkin görüşleri sorulmuştur. Katılımcı görüşlerinden elde edilen bulgulara bakıldığında güçlü yönler şu alt tema başlıkları altında toplanmıştır: Alanla ilgili yeni ve farklı yaklaşımları takip etme, güncel problemlere farklı bakış açısı, kişiler arası iletişimi sağlama, kişisel gelişime katkı, mesleki gelişime katkı, uygun zaman diliminin varlığı, uzaktan eğitim yönteminin kullanılması, uzman öğretim üyelerinin varlığı ile ilgili hususları ön plana çıkarmışlardır.

Katılımcılara üçüncü soru olarak, kayıtlı oldukları Eğitim Yönetimi Programının zayıf yönlerine ilişkin görüşleri sorulmuştur. Katılımcı görüşlerinden elde edilen bulgulara bakıldığında zayıf yönler: Doktora yolunun kısıtlı olması, ekonomik boyutu, etkileşim eksikliği, programın ülkemizdeki yeniliği, ulusal olmaması, uygulamaya dönük olmaması, uygun zaman diliminin olmayışı alt tema başlıkları altında toplanmıştır.

Programın katkılarının belirlenmeye çalışıldığı dördüncü alt amaçla ilgili elde edilen bulgular doğrultusunda programın katkıları: maddi kazanç sağlama, mesleki gelişim, kişisel gelişim ve sosyal ilişkiler yönünden dört ana temada toplanmıştır. Alt temaların, maddi kazanç sağlama yönünden; yönetici atamalarında ek puan verilmesi, mesleki gelişim yönünden; alandaki güncel konuları takip etme, alanla ilgili hataları fark etme, meslekte uzmanlaşma sağlama, teorik bilgileri uygulamaya geçirme, kişisel gelişim yönünden; analitik düşünme becerisi, eleştirel düşünme becerisi, empatik düşünme becerisi, farkındalık becerisi,

özgüven kazanma, zaman yönetimi becerisi, sosyal ilişkiler yönünden ise; kişilerarası iletişim ve işbirlikçi çalışma olduğu görülmektedir.

Katılımcılara beşinci soru olarak, Eğitim Yönetimi tezsiz yüksek lisans programının önerilme nedenlerine ilişkin alt amaçla ilgili elde edilen bulgular doğrultusunda şu temalar belirlenmiştir: Alanda uzmanlaşma, araştırma ve okumaya yönelme, değişime uyum sağlama, empatik düşünme, farklı bakış açısı kazanma, işbirlikçi öğrenme, özgüven kazanma. Katılımcılar bu tema başlıklarıyla Eğitim Yönetimi program alanında yüksek lisans yapmayı meslektaşlarına önermişlerdir.

Sonuç olarak öğretmenlerin Eğitim Yönetimi Alanında yüksek lisans yapma nedenleri ile kayıtlı olunan Eğitim Yönetimi Programının güçlü yanları, programın katkıları ve öneri nedenleri birbirlerini destekler niteliktedir. Ancak programın etkileşim eksikliğinin olması, doktora yolunun kısıtlı olması, uygun zaman diliminin olmayışı, ülkemizdeki yeniliği ve ekonomik boyutunun fazla olması gibi nedenlerle Eğitim Yönetimi tezsiz yüksek lisans programları eleştirilmektedir.

Yapılan araştırma elde edilen bulgular sonucunda aşağıdaki öneriler yapılabilir:

1. Eğitim Yönetimi Programı derslerinde kişiler arası etkileşimi artırmak için farklı öğrenme yöntemleri kullanılabilir.
2. Bu programda eğitim gören kişilerin genelde öğretmen olması nedeniyle bu kişiler günün belli zaman dilimlerinde derslere katılım için uygun olmaktadır. Bu kriter dikkate alınarak uygun zaman dilimlerinde dersler yapılmalıdır.
3. Teorik ve pratik bilgilerin kazandırılıp kalıcı hale getirilmesi için, ders içerikleri yeniden ele alınmalı, ders içerikleri güncel olmalı ve daha çok uygulama barındıracak şekilde yeniden düzenlenmelidir.

Kaynakça

Balcı, A. (2011). Eğitim yönetiminin değişen bağlamı ve eğitim yönetimi programlarına etkisi. *Eğitim ve Bilim*, 36(162), 196-208.

Büyüköztürk, Ş. Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz, Ş ve Demirel, F. (2009). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.

Büyüköztürk, Ş. Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz, Ş ve Demirel, F. (2018). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.

Öğretmenlerin Eğitim Yönetimi Alanında Yüksek Lisans Yapma Nedenleri

Karakütük, K. (2002). *Öğretim üyesi ve bilim insanı yetiştirme*. Ankara: Anı Yayıncılık.

Kınıklı, O. (2005). Çağdaş eğitim temel niteliği ve sanat eğitiminin gerekliliği. *Eğitim Fakültelerinde Yeniden Yapılandırmanın Sonuçları ve Öğretmen Yetiştirme Sempozyumunda Sunulmuş Bildiri*, Gazi Üniversitesi, Ankara.

Millî Eğitim Bakanlığı [MEB], Eğitim Kurumlarına Yönetici Görevlendirme Yönetmeliği (2018). Resmi Gazete. Yayımlanma Tarihi: 21.06.2018. Sayısı: 30455

Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumu Yöneticileri Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği (2013b). Resmi Gazete. Yayımlanma Tarihi: 04.08.2013. Sayısı: 28728

Millî Eğitim Temel Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun(2014). Resmi Gazete. Yayımlanma Tarihi: 14.03.2014. Sayısı: 28941

Taymaz, H. (2009). *Okul yönetimi*. Ankara, Pegem Akademi Yayıncılık.

Tosun, İ. (1997). *Bilim adamı yetiştirme: Lisansüstü eğitim*. Ankara: Tüba Yayınları.

Varış, F. (1984). Lisansüstü düzeyde eğitim elemanı yetiştirme. *Eğitim Bilimleri Sempozyumu*. Ankara: Ankara Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (8. Baskı) Ankara. Seçkin Yayınevi.